

Türkiye'nin ilk yerli sardunyası

DHA05.11.2017 - 11:30Son Güncelleme : 05.11.2017 - 11:30

Mehmet ÇINAR/ANTALYA, (DHA) - BATI Akdeniz Tarımsal Araştırmalar Enstitüsü Müdürlüğü (BATEM), dünya ticaret hacmi yaklaşık 1.4 milyar dolar olan ve İzmir, Fethiye, Kadıköy, Sarıyer belediyelerinin 'sembol çiçek' ilan ettiği sardunyada ilk yerli türü üretiyor. Üç yöreden toplanan doğal türlerle ticari 170 çeşitten bir gen havuzu oluşturularak, melez ilk tohumlar, elde edilmeye başlandı.

BATEM'in yürütücüsü olduğu ve Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'nün (TAGEM) desteklediği, 13 özel sektör firmasının materyal desteği verdiği 'Sardunyada Gen Havuzu Oluşturulması ve Klon Seleksiyonu ile Çeşit Geliştirilmesi' projesiyle hem iç mekanda hem de dış mekanda kullanılacak ilk yerli sardunya çeşitlerinin geliştirilmesi hedefleniyor. BATEM'de görevli Dr. Özgül Karagüznel'in liderliğindeki projede Ayşe Kaya, Dr. Fatma Bayar, Dr. Selma Kösa, ziraat yüksek mühendisleri Uğur Kahraman, Melike Sülü ve Musa Kırışık ile Ankara Üniversitesi Bahçe Bitkileri Bölümü'nden Doç. Dr. Soner Kazaz ve Akdeniz Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü'nden Prof. Dr. Ramazan Göktürk yer alıyor. Geçen yıl başlatılan projeden elde edilecek bulgularla süs bitkileri sektörünün taleplerine uygun, verimli ve kaliteli yerli çeşitler geliştirilerek, hem iç pazar taleplerinin karşılanması hem de ithalatın azaltılıp, ülke ekonomisine katkı sağlanması hedefleniyor. Çalışmanın ilk yılında ticari 170 çeşit, Türkiye'de yetişen iki doğal türle Denizli, İzmir ve Antalya yörelerinden toplanan yerel çeşitlerle bir gen havuzu oluşturuldu. Bu yıl melezleme çalışmaları sonucu melez tohumlar elde edilmeye başlandı.

Bütün bu çalışmalarla projenin araştırma süresi 5 yıl öngörülüyor. Sardunya, son yıllarda dünyada ve Türkiye'deki tüm çiçekli saksı bitkilerinin yanı sıra bahçe bitkilerinin içerisinde de en popüler olan ve en fazla yetiştiriciliği yapılan türlerden biri olarak gösteriliyor. Saksılı sardunyalardan dünya ticaret hacmi, yaklaşık 1,4 milyar Dolar. Avrupa'da yıllık 500 milyon, Kuzey Amerika'da ise 200 milyon sardunya üretiliyor. Sardunya, Amerikan süs bitkileri endüstrisinde en önemli 3 türden biri.

Hollanda'nın en büyük mezatı olan Aalsmer'da en çok satışı yapılan saksılı bitkiler içerisinde 5'inci, Almanya'nın en büyük çiçek mezatı olan Veiling Rhein Mass'da ise 1'inci sırada yer alıyor. Türkiye'de ise sardunya üretiminde her yıl giderek, artan bir talep söz konusu. Son rakamlara göre, Türkiye'de, yılda yaklaşık 2 milyon 250 bin sardunya üretiliyor. Tüm çiçekli bitkiler arasında sardunyanın pazar payı, yüzde 70-75 civarında. Son 4 yıldır İzmir, Fethiye, Kadıköy ve Sarıyer belediyeleri tarafından sardunya, 'sembol çiçek' ilan edilirken, yaklaşık 20 bin ile 100 bin sardunya, park ve bahçelerde kullanılmaya başlandı. EXPO 2016 Antalya'da da sardunya, en fazla tercih edilen bitkiler arasında yer aldı.